NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2023/1552,

25. juuli 2023,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2017/784 seoses direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 206 ja 226 erandi tegemist võimaldava Itaalia erimeetme kehtivusaja ja kohaldamisalaga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, ([1]) eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu rakendusotsusega (EL) 2015/1401 ([2]) lubati Itaalial kuni 31. detsembrini 2017 nõuda, et riigiasutustele tarnitava kauba või osutatavate teenuste eest tasumisele kuuluva käibemaksu kannavad nimetatud asutused maksuhalduri eraldiseisvale ja kinnisele pangakontole („erimeede“). Erimeetme puhul on tegemist erandiga direktiivi 2006/112/EÜ artiklitest 206 ja 226 seoses käibemaksu tasumisega ning arvete esitamist käsitlevate normidega.

(2) Nõukogu rakendusotsusega (EL) 2017/784 ([3]) lubati Itaalial kohaldada erimeedet kuni 30. juunini 2020 ja laiendati erimeetme kohaldamisala, et hõlmata teatavatele riigiasutuste kontrollitavatele äriühingutele ja Financial Times Stock Exchange Milano Indice di Borsal („FTSE MIB“) indekseeritud börsiettevõtetele tarnitavad kaubad ja osutatavad teenused. Kõnealust erimeedet pikendati seejärel nõukogu rakendusotsusega (EL) 2020/1105 ([4]) kuni 30. juunini 2023.

(3) Komisjonis 26. septembril 2022 registreeritud kirjas taotles Itaalia luba jätkata erimeetme kohaldamist kuni 31. detsembrini 2026. Komisjonis 8. mail 2023 registreeritud kirjas taotles Itaalia, et erimeetme kohaldamisala oleks alates 1. juulist 2025 piiratud kaupade tarnimise ja teenuste osutamisega riigiasutustele ning teatavatele riigiasutuste kontrollitavatele äriühingutele.

(4) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teise lõigu kohaselt edastas komisjon 11. mai 2023. aasta kirjaga Itaalia taotluse teistele liikmesriikidele. Komisjon teatas 12. mai 2023. aasta kirjas Itaaliale, et tal on taotluse hindamiseks olemas kogu vajalik teave.

(5) Erimeede on osa meetmepaketist, mille Itaalia kehtestas maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidmise vastu võitlemiseks. Kõnealune meetmepakett, sealhulgas nõukogu rakendusotsusega (EL) 2018/593 ([5]) lubatud kohustuslik e-arveldamine, on asendanud muud kontrollimeetmed ning võimaldab Itaalia maksuhalduritel kontrollida maksukohustuslaste deklareeritud erinevaid toiminguid ja seirata käibemaksu tasumist nende poolt.

([1]) ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.
([2]) ELT L 217, 18.8.2015, lk 7.
([3]) ELT L 118, 6.5.2017, lk 17.
([4]) ELT L 242, 28.7.2020, lk 4.
([5]) Nõukogu 16. aprilli 2018. aasta rakendusotsus (EL) 2018/593, millega lubatakse Itaalia Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 218 ja 232 (ELT L 99, 19.4.2018, lk 14).

(6) Itaalia leiab rakendatud meetmepaketiga seoses, et kohustuslik e-arveldamine lühendab aega, mis maksuhalduril kulub võimalikust maksupettuse või maksudest kõrvalehoidmise juhtumist teadasaamiseks. Itaalia leiab aga samuti, et erimeetmega kehtestatud jagatud maksmise mehhanismi puudumise korral võib käibemaksu sissenõudmine käibemaksukohustuslastelt, kes on seotud maksupettuste või maksudest kõrvalehoidmisega, pärast kontrolli tegemist osutuda võimatuks, juhul kui nad on vahepeal muutunud maksejõuetuks. Seega on jagatud maksmise mehhanism kui eelmeede osutunud väga tõhusaks ja täiendab kohustuslikku e-arveldamist, mis on järelmeede.

(7) Itaalia on korduvalt lubanud, et ta ei taotle erimeetme pikendamist, kui meetmepakett on täielikult rakendatud. Siiski leiab Itaalia, et arvestades erimeetme tõhusust ja selle koostoimet muude kohaldatavate meetmetega, eelkõige kohustusliku e-arveldamisega, tuleks erimeedet pikendada, et vältida tagasilööke Itaalias tehtud jõupingutustele, et vähendada üldist erinevust eeldatava käibemaksutulu ja tegelikult laekunud käibemaksusumma vahel. Selleks et täita oma võetud kohustust erimeede järk-järgult kaotada, muutis Itaalia oma taotlust, et alates 1. juulist 2025 jätta välja erimeetme kohaldamisalast kaupade tarnimise ja teenuste osutamine FTSE MIBi indekseeritud börsiettevõtetele. Kõnealune ajavahemik võimaldab maksukohustuslastel, keda erimeetme kohaldamisala piiramine mõjutab, teha oma tegevuses vajalikke kohandusi. See võimaldab samuti Itaalia maksuhalduritel jälgida meetme tõhusust ning piisavalt hinnata võimalike alternatiivsete meetmete võtmist.

(8) Erimeetme üks tagajärg on see, et kaubatarnijad või teenuseosutajad, kes on maksukohustuslased, ei saa sisendkäibemaksu maha arvata oma tarnitud kauba või osutatud teenuste eest saadud käibemaksust. Need kaubatarnijad või teenuseosutajad võivad olla pidevalt krediidipositsioonis ja neil võib olla vaja taotleda maksuhaldurilt sisendkäibemaksu tagastamist. Itaalia esitatud teabe kohaselt on maksukohustuslastel, kes teevad erimeetmega hõlmatud tehinguid, õigus saada asjakohaste käibemaksukrediitide maksmist eelisjärjekorras sellistest tehingutest tuleneva krediidi piires. See praktika tähendab, et erimeetmega seotud tagasimaksetaotlusi menetletakse eelisjärjekorras nii esialgse uurimise ajal kui ka siis, kui mitteprioriteetsete tagasimaksete käibemaksusummad makstakse.

(9) Taotletav erimeetme täiendav pikendamise luba peaks olema ajaliselt piiratud, et oleks võimalik läbi viia hindamine selle kohta, kas erimeede on sobiv ja tõhus. Erimeetme kohaldamise luba tuleks seetõttu pikendada kuni 30. juunini 2026. See peaks olema piisav aeg, et hinnata Itaalia rakendatud meetmete tõhusust maksudest kõrvalehoidmise vähendamisel asjaomastes sektorites.

(10) Selleks et tagada vajalik järelkontroll erimeetmega seoses ja eelkõige hinnata mõju erimeetmega hõlmatud maksukohustuslaste käibemaksutagastustele, peaks Itaalia esitama 2024. aasta septembriks komisjonile aruande. Kõnealuses aruandes tuleks käsitleda käibemaksu maksukohustuslastele tagastamise üldist olukorda, eeskätt käibemaksu tagastamise keskmist kestust, ning kõnealuse erimeetme ja asjaomastes sektorites maksudest kõrvalehoidmise vähendamiseks Itaalia rakendatud muude meetmete tõhusust. Kõnealune aruanne peaks samuti sisaldama nimetatud meetmete loetelu koos nende jõustumise kuupäevaga.

(11) Erimeede on kooskõlas taotletava eesmärgiga, sest meede on ajaliselt piiratud ja seda kohaldatakse üksnes sektorites, kus on märkimisväärne maksudest kõrvalehoidmise risk. Lisaks sellele ei kaasne erimeetmega riski, et maksudest kõrvalehoidmine võiks üle kanduda teistesse sektoritesse või liikmesriikidesse.

(12) Erimeetme kohaldamine ei mõjuta ebasoodsalt lõpptarbimise etapis kogutava maksutulu kogusummat ega käibemaksust saadavaid liidu omavahendeid.

(13) Selleks et tagada erimeetmega taotletavate eesmärkide saavutamine, sealhulgas erimeetme katkematu kohaldamine, ja et tagada õiguskindlus seoses maksustamisperioodiga, on asjakohane anda luba erimeetme kehtivusaja pikendamiseks alates 1. juulist 2023. Kuna Itaalia taotles luba jätkata erimeetme kohaldamist 26. septembril 2022 ja jätkas rakendusotsuse (EL) 2017/784 alusel riigisiseses õiguses kehtestatud õiguskorra kohaldamist alates 1. juulist 2023, on asjaomaste isikute õiguspäraseid ootusi nõuetekohaselt arvesse võetud.

(14) Seepärast tuleks rakendusotsust (EL) 2017/784 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu rakendusotsust (EL) 2017/784 muudetakse järgmiselt:

1) artikli 1 kolmas taane jäetakse välja;

2) artikli 3 teises lõigus asendatakse kuupäev „30. septembriks 2021“ kuupäevaga „30. septembriks 2024“;

3) artiklis 5 asendatakse kuupäev „30. juuni 2023“ kuupäevaga „30. juuni 2026“.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle teatavakstegemise päeval.

Artikli 1 punkti 1 kohaldatakse alates 1. juulist 2025.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, 25. juuli 2023

Nõukogu nimel
eesistuja
L. PLANAS PUCHADES